

یادداشت

حرکت نقدینگی به سمت اصناف

لطفعلی بخشی
کارشناس اقتصاد

به نظر می‌رسد افرادی که سرمایه‌های خود را به دلار و سکه تبدیل کرده‌اند، اکنون قصد دارند با سکه‌ها و دلار خود راه دیگری را برای سوددهی طی کنند. این افراد پس از چند تصمیم و رویکرد متوجه کاهش ارزش پول ملی شدند و تلاش کردند سرمایه خود را حفظ کنند. با

این حال، اکنون سیاست‌های کنترلی دولت اقتصاد را در مسیر ثبات قرار داده است. هر چند تا دست‌یافتن به نقطه ثبات نسبی حتی مسیری طولانی پیش روی کشور مانده اما به نظر می‌رسد اقتصاد در این مسیر قرار گرفته است. در هفته‌های گذشته متأسفانه حتی نشانه‌ای از اینکه اقتصاد کشور در مسیر ثبات باشد هم دیده نمی‌شد.

با این حال، اکنون یک تحلیل مخرب در کشور آغاز شده است. برخی از کارشناسان این گونه تصور می‌کنند که نقدینگی سرگردان به سمت تولید خواهد رفت. هر چند اگر در واقعیت نقدینگی سرگردان به سمت صنایع و تولید حرکت کند، اقتصاد کشور بهبود خواهد یافت و حتی قیمت‌ها را هم می‌توان کاهش داد اما شرایط فعلی اقتصاد ایران این گونه نیست.

در شرایط کنونی برخی از افرادی که پیش از این دلار و سکه خریده بودند، بخشی از سرمایه خود را به دلیل کاهش نرخ سکه و ارز از دست دادند. این افراد نمی‌خواهند سود کلان سرمایه‌هایشان بیش از این کاهش یابد. همچنین به سود ۱۵ درصد که بانک‌ها مقرر کرده‌اند، رضایت نمی‌دهند. در این شرایط برخی معتقدند سرمایه این قشر مسیر تولید را در پیش خواهد گرفت. این درحالی است که باید در نظر داشت که هنوز بسیاری از مردم ریسک سرمایه‌گذاری و سود ۱۵ درصدی بانک را به بخش تولید ترجیح می‌دهند. بر این اساس، به نظر می‌رسد اصناف و واحدهای خدماتی نقطه هدف‌گذاری نقدینگی سرگردان باشند.

البته این اتفاق بهتر از سرگردان ماندن نقدینگی است اما آنچه اهمیت دارد، هدایت نقدینگی به سمت تولید است. دولت در این زمینه باید ریسک سرمایه‌گذاری در بخش تولید را کاهش دهد تا این قشر حاضر شوند یا به عرصه تولید بگذارند.

خبر

صنعتی شدن، هدف نانو فناوری

گروه صنعت: دبیر جشنواره نانو و رسانه گفت: امروز ایران ۶.۵ میلیون دلار صادرات کالای فناوری‌شده به چین دارد که هدف، رسیدن به ۲۰ میلیون دلار است. در ادامه، برای آفق ۱۴۰۴ هدف صادرات یک میلیارد دلار تعریف شده است.

این امر محقق می‌شود به شرط آنکه از ظرفیت‌های موجود کشور حمایت شود. دوره‌هی اصحاب رسانه در جشنواره «نانو و رسانه» از سوی معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری در باغ کتاب برگزار شد. چند سالی است که با همت معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری جشنواره «نانو و رسانه» برگزار می‌شود. در این دوره‌هی رسانه‌های ضمن گزارش از عملکرد فناوری نانو در کشور، از اصحاب رسانه که به این موضوع پرداخته‌اند نیز قدردانی می‌شود. در آغاز این گردهمایی عماد احمدوند، مدیر کارگروه ستاد ویژه توسعه فناوری نانو از معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری گفت: امروز تمام دنیا در مجامع علمی، سیاسی و اقتصادی اذعان دارند ایران در نانوفناوری توسعه بسیاری داشته است. از سال ۸۰ ایران به سمت نانوفناوری حرکت کرد و در کمتر از ۲ دهه به جایگاهی دست‌یافته که جزو نخستین‌های جهان به شمار می‌رود. او به همراهی رسانه‌ها برای ترویج و توسعه این فناوری در کشور اشاره کرد و گفت: سال گذشته حدود ۸ هزار گزارش و خبر در حوزه نانوفناوری با ۵ شاخص ارزیابی به ثبت رسید. در دوره‌های قبل جشنواره فقط از آثار منتخب قدردانی می‌شد اما امسال بخش «ثر برتر» نیز به آن اضافه شد. در ادامه، جدی‌تر به این موضوع پرداخته خواهد شد به طوری که از سال آینده گزارش‌ها به لحاظ فنی نیز از سوی خبرنگاران مطبوعاتی بررسی خواهد شد.

مدیر کارگروه ستاد ویژه توسعه فناوری نانو به تحولات حوزه رسانه در این بخش پرداخت و گفت: پیش‌تر رسانه‌ها این گونه به فناوری‌های نانو می‌پرداختند که «فلان محقق ایرانی به فلان فناوری دست یافت». باید این نگاه تغییر کند زیرا نانو از حوزه علم وارد صنعت شده و صنعتگران فعال در حوزه نانوفناوری باید به مردم معرفی شوند. جامعه باید از عملکرد علمی در صنعت کشور مطلع و دلگرم شود.

احمدوند ادامه داد: هم‌اکنون داشته‌های علمی به صنعت نزدیک می‌شود و افتخار تلاش پژوهشگران ایرانی در مجامع بین‌المللی به محصولات صنعتی توسعه پیدا کرده است. اگر پیش‌تر گفت‌وگو غالب پرداختن به دستاوردهای علمی در مراکز علمی بود این گفت‌وگو به اهداف کلان یعنی «تولید ثروت» و «ارتقای کیفیت زندگی مردم» حرکت آغاز شد. در شروع فعالیت، با انتشار ۱۰ مقاله در جایگاه ۵۷ قرار داشتیم و در بین کشورهای جهان اسلام رتبه ششم را کسب کرده بودیم.

در ادامه، سعید سرکار، دبیر ستاد توسعه فناوری نانو و رسانه گفت: برنامه توسعه‌ای نانوفناوری گام به گام تعریف شد و برای رسیدن به اهداف کلان یعنی «تولید ثروت» و «ارتقای کیفیت زندگی مردم» حرکت آغاز شد. در شروع فعالیت، با انتشار ۱۰ مقاله در جایگاه ۵۷ قرار داشتیم و در بین کشورهای جهان اسلام رتبه ششم را کسب کرده بودیم.

بررسی آینده اقتصاد ایران از نگاه کارشناسان

حرکت نقدینگی به سمت تولید یا خدمات؟

آمارها و اقدام برای سرمایه‌گذاری در حوزه تولید نشان می‌دهد که نقدینگی در حال حرکت به سمت تولید است.

این عضو کمیسیون اقتصادی با بیان اینکه البته رشد نقدینگی به سمت تولید روند بسیار آهسته‌ای دارد، گفت: آنچه اکنون برای اقتصاد اهمیت دارد این است که نقدینگی ابتدا در این مسیر قرار گیرد. در این صورت می‌توان با برخی سیاست‌ها سرعت آن را بیشتر کرد. مشکل اقتصاد ایران این بود که نقدینگی در مسیر تولید قرار نگرفته بود.

نقدینگی به سمت تولید نمی‌رود

روح‌الله عباسپور، کارشناس صنایع درباره حرکت نقدینگی به سمت تولید به «گسترش صنعت» گفت: یکی از موضوع‌هایی که مطرح می‌شود این است که پس از کاهش نرخ ارز و طلا، نقدینگی جامعه به سمت تولید حرکت خواهد کرد. متأسفانه در کشور هنوز زیرساختی برای این موضوع وجود ندارد. شرایط نشان می‌دهد که نقدینگی در ماه‌های پیش رو کنترل می‌شود اما کنترل آن به معنی رشد تولید نیست.

عباسپور توضیح داد: موضوعی که اکنون مطرح می‌شود این است که بخش خدمات و اصناف اکنون ظرفیت بیشتری برای پذیرش سرمایه دارند. در شرایط کنونی کمتر کسی حاضر است سرمایه خود را به بخش تولید وارد کند. یکی از موضوع‌هایی که در زمینه اشتغال روستایی مطرح می‌شود نیز ناظر بر همین بحث است.

وی با اشاره به اینکه شیوه تولید روستایی بیشتر در حوزه خدمات روستایی است تا در حوزه صنایع، افزود: باید به این نکته توجه کرد که شیوه تولید روستایی کمکی به صنایع و بخش تولید کشور نمی‌کند. محصولی که در این شیوه تولید می‌شود، بیشتر در روستا مصرف شده و نتیجه‌ای در سبب اقتصادی و صنعتی کشور ندارد. بسیاری از این محصولات اگر تولید نشوند، وارد نمی‌شوند. به عبارت دیگر، نیاز به قدری نیست که در نبود تولیدکننده کسی به واردات روی آورد. این آمارها را نباید با پیش‌زمینه رشد صنعتی و تولید اشتباه گرفت.

کاظم دلخوش اباتری: در ماه‌های گذشته تصمیم‌های اشتباه باعث شد عوامل درونی اقتصاد ایران را دچار مشکلات جدی کند

روح‌الله عباسپور: بخش خدمات و اصناف اکنون ظرفیت بیشتری برای پذیرش سرمایه دارند. در شرایط کنونی کمتر کسی حاضر است سرمایه خود را به بخش تولید وارد کند

از این تسهیلات بهره‌مند شوند.

کلاتنری با بیان اینکه هیچ محدودیتی برای ارائه طرح‌های اشتغالزا وجود ندارد، گفت: در هر زمینه‌ای که ظرفیت‌های استانی اجازه دهد، از رسته‌های دامداری و کشاورزی، شیلات و آبیان و محصولات دامی تا پوشاک و فرش و فرآورده‌های غذایی استفاده خواهیم کرد.

عوامل درونی و اقتصاد ایران

کاظم دلخوش اباتری، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی درباره وضعیت اقتصادی ایران به «گسترش صنعت» گفت: اقتصاد ایران نیز مانند تمام کشورهای دنیا تابع دو عامل بیرونی و درونی است. متأسفانه در ماه‌های گذشته تصمیم‌های اشتباه باعث شد عوامل درونی اقتصادی ایران را دچار مشکلات جدی کند. این موضوع در زمانی رخ داد که آمریکا به عنوان تأثیرگذارترین عامل بیرونی نیز تلاش می‌کرد تا اقتصاد ایران را با بحران روبه‌رو کند.

دلخوش اباتری افزود: این موضوع باعث شد تا در یک مقطع چند روزه اقتصاد ایران دچار شرایط بحرانی شود. آنچه در این زمینه اهمیت دارد، تأثیر عوامل درونی در مقایسه با عوامل بیرونی است. اینکه آمریکا تلاش می‌کرد تا اقتصاد ایران را با بحران روبه‌رو کند، عوامل درونی بیشتر بر این زمینه تأثیر گذاشت.

وی با تأکید بر اینکه دولت باید اقتصاد ایران را به ثبات بازگرداند، توضیح داد: متأسفانه دولت نتوانست سیاست‌های آمریکا را درست پیش‌بینی کند و این موضوع باعث شد سیاست‌های در نظر گرفته شده عملکرد معیوب داشته باشند. با این حال، به نظر می‌رسد اقتصاد ایران اکنون مسیر ثبات را در پیش گرفته و تا دو ماه آینده اوضاع بهتر شود. برخی

کاظم دلخوش اباتری: در ماه‌های گذشته تصمیم‌های اشتباه باعث شد عوامل درونی اقتصاد ایران را دچار مشکلات جدی کند

سرمایه‌ای داشتند ترجیح دادند سرمایه‌های خود را به سکه و دلار تبدیل کنند. اکنون پس از کاهش نرخ سکه و ارز، برخی‌ها ترجیح دادند سرمایه خود را وارد بخش تولید کنند. دولت نیز پیش از این تصمیم داشت با کاهش سود بانکی و رساندن آن به ۱۵ درصد همین سیاست را اجرا کند اما شیوه کاهش سود بانکی و شرایط اقتصادی ایران در ماه‌های گذشته باعث شد این سیاست اجرا نشود. اکنون به نظر می‌رسد شرایط اقتصادی به گونه‌ای پیش می‌رود که نقدینگی به سمت تولید حرکت کند.

۴ هزار تقاضا برای اشتغال روستایی

معاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی از پرداخت ۲۸۰ میلیارد تومان تسهیلات اشتغال روستایی به طرح «روستا-تعاون» خبر داد و گفت: تاکنون ۴ هزار تعاونی برای دریافت تسهیلات اشتغال روستایی ثبت‌نام کرده‌اند.

سیدحمید کلاتنری درباره روند اجرای طرح «روستا-تعاون» به ایلنا گفت: تاکنون نزدیک به ۴ هزار تعاونی برای استفاده از منابع طرح اشتغال پایدار روستایی در سامانه «کارا» ثبت‌نام کردند که بخشی از آنها طرح‌های‌شان در کارگروه‌های اشتغال تصویب شده است. در روزهای گذشته و پس از ارائه سیاست‌های جدید پولی تعداد ثبت‌نام‌افزایش یافته و به نظر می‌رسد مردم از این طرح استقبال بیشتری خواهند کرد.

وی ادامه داد: درحال حاضر حدود ۱۰۰۰ روستا طرح‌های‌شان یا بسته شده یا موفق به دریافت وام شده‌اند و نزدیک به ۲۸۰ میلیارد تومان تسهیلات اشتغال روستایی پرداخت شده است. این روند در آینده نیز ادامه خواهد یافت. پیش‌بینی ما این است

که در صورت موفقیت طرح، تا پایان اجرای آن، تعاونی‌های روستایی تا سقف ۱۰۰۰ میلیارد تومان

گالایه فعالان صنایع کوچک از گرانی، احتکار و کمبود مواد اولیه

شیمیایی حاضر در نمایشگاه توانمندی‌های صنایع کوچک به ایرنا گفت: نرخ «نگراپون» (نوعی ماده اولیه در تولید محصولات بهداشتی و آرایشی) در ماه‌های گذشته ۳ برابر شده و از کیلویی ۵ هزار به ۱۵ هزار تومان افزایش یافته است.

محمدعبسی بختیاری افزود: نرخ پلی‌اتیلن به عنوان ماده اولیه دیگر مورد استفاده این شرکت، افزایش چند برابری داشته، در حالی که ماده اولیه آن در کشور تولید می‌شود و اگر این روند ادامه یابد، تولید دچار مشکل خواهد شد.

به گفته وی، این روزها در حالی مواد اولیه در بازار به دشواری تأمین می‌شود که ممکن است اجناس مورد نیاز موجود باشد اما فروشندگان از فروش آن خودداری می‌کنند.

این تولیدکننده مایع دستشویی، طرفشویی، سفیدکننده، جرم‌گیر و شیشه‌شوی بیان کرد: افزایش نرخ ارز سبب شده تا نرخ تمام‌شده محصولات تولیدی این شرکت نیز بالا برود که بر صادرات آن تأثیر منفی داشته است.

این شرکت محصولات خود را به عراق، قطر و گرجستان صادر می‌کند.

گرانی، احتکار و کمبود مواد اولیه مورد نیاز از جمله مشکلات صنایع کوچک و متوسط کشور است که بیش از ۹۲ درصد از کل صنایع ایران را تشکیل می‌دهند و با در اختیار داشتن یک میلیون شغل، در ایجاد اشتغال پیش‌تواند.

صنایع کوچک و متوسط (SME) این روزها با مشکلات بسیاری دست و پنجه نرم می‌کنند؛ گرانی مواد اولیه و کمبود آنها در بازار از جمله دردهای مشترک همه فعالان این عرصه است زیرا بالا رفتن نرخ ارز و اثر روانی ناشی از آن سبب شده تا فروشندگان مواد اولیه از عرضه این کالاها به تولیدکنندگان خودداری کنند.

این شرایط، افزایش بهای محصولات نهایی را برای مصرف‌کننده دامن زده و در نتیجه آن، کاهش تقاضا و به نوعی شرایط رکود تورمی در بازار رقم خورده است.

در همین زمینه، به مناسبت برگزاری نمایشگاه توانمندی‌های صنایع کوچک در مصلای تهران، پای درد دل برخی فعالان اقتصادی حاضر در این نمایشگاه نشستیم.

مدیرعامل یک شرکت تولیدکننده محصولات

بختیاری یادآور شد: در حالی که هزینه‌های تولید چند برابر شده، فقط ۵ درصد به نرخ محصولات نهایی افزوده شده و همین مسئله سبب شده تا برخی واحدهای تولیدی به مرز ورشکستگی برسند. این شرکت در ماه‌های گذشته برای تأمین ماشین‌آلات مورد نیاز خود برای ثبت سفارش اقدام کرد اما در نهایت ارز با نرخ رسمی به آن تعلق نگرفت. با وجود مشکلاتی همچون مالیات، بیمه تأمین‌اجتماعی و مالیات ارزش‌افزوده، انتظار حمایت بیشتری از دولت و همراه کردن نهادها با بحث تولید داریم.

مدیر واحد توسعه فروش یک شرکت لبنی نیز گفت: محصولات این شرکت بازارپسندی خوبی در ایران داشته و با نام تجاری خاص به بازار قطر، عراق، بحرین، ترکمنستان، ارمنستان و روسیه نیز صادر می‌شود. شاهین کاشانی افزود: نبود شیر و تغییرات پیاپی قیمتی آن که در یک ماه گذشته ۹ بار نرخ آن تغییر کرد، کمبود «استارت» که ماده اولیه مورد نیاز تبدیل شیر به ماست به شمار می‌رود و همچنین وسایل بسته‌بندی، عمده مشکلات این شرکت لبنی است. در چنین شرایطی، این شرکت فروش محصولات در فروشگاه‌های زنجیره‌ای را کم کرده و